

EDICE JAZYKY

PROBLEMATICKÁ SLOVA V ANGLIČTINĚ

anglicko-český slovník

Jozef Petro

Jindřichův Hradec

HALLOENGLISH.CZ

2013

Tato elektronická publikace může být užívána pouze v podobě, v jaké byla stažená ze serveru na počítač kupujícího. Jejím kopírováním, šířením, pronájmem, půjčováním, konverzí do jiných formátů a umísťováním na internetové servery bez souhlasu autora se dopouštíte trestného činu.

PROBLEMATICKÁ SLOVA V ANGLIČTINĚ

anglicko-český slovník

Jozef Petro

Jazyková spolupráce / English language consultants

Maria Lechman

Mark Lechman

Jako e-book vydalo nakladatelství Jozef Petro – HALLOENGLISH.CZ, Pravdova 837/II.,

377 01 Jindřichův Hradec

e-mail: skola@halloenglish.cz

www.halloenglish.cz

Fotografie na obálce: morgueFile Free Photo Archive

Fotografie: autor, Wikimedia Commons

Počet stran: 143

Vydání první 2013

Copyright © Jozef Petro 2013

ISBN 978-80-87951-01-9

O autorovi

Jozef Petro

Jazykový lektor, publicista a překladatel. Absolvent Filozofické fakulty, oboru anglistika a germanistika s dlouholetými zkušenostmi s výukou angličtiny, němčiny, ruštiny a španělštiny u nás i v cizině. Zakladatel a spolumajitel jazykové školy Hallo English.

Je autorem jedné z prvních knih u nás věnované internetu a cestování, která vyšla v roce 2002 pod názvem **Internet a cestování**, dále napsal **Výkladový slovník Internetu** a více než 20 turistických průvodců, které vycházeli v češtině a němčině.

Slovník problematických slov v angličtině vychází z dlouholetých zkušeností autora jako lektora angličtiny a je založený na špatných překladech, nesprávných formulacích a transferu z angličtiny do

češtiny, tak jak je autor měl možnost poznat u svých studentů během hodin angličtiny. Tyto osobní zkušenosti z výuky angličtiny byly doplněny špatnými překlady v českých médiích s kterými se setkáváme každý den.

Acknowledgements

I would like to express my sincere gratitude to Mr Edward Keene for his helpful advice concerning English usage in the UK. I would also like to extend my gratitude to Mrs Maria Lechman and Mr Mark Lechman for their help with English usage in the USA.

Slovo úvodem

Víte co je **atmosférický hotel** nebo **ikonické plavky**? Pokud si myslíte, že v atmosféře již existují hotely nebo poslední módou jsou plavky s ikonami, tak jste na omylu. Jsou to špatné překlady anglických výrazů *atmospheric hotel* a *iconic swimsuit*.

Iconic je v angličtině momentálně velice módním slovem a slyšíte ho několikrát denně. Primární význam tohoto slova znamená ikonický. Podle Příručního slovníku jazyka českého slovo „ikonický“ je přídavné jméno od podstatného jména ikona nebo něco týkající se malování a malířské stránky.

V angličtině se ale *iconic* dnes často používá ve významu věhlasný nebo kultovní. Do většiny slovníků se tento druhotný význam ještě nedostal a navíc podoba slova *iconic* přímo svádí všechny, kdo angličtinu moc neovládají k překladu „ikonický“.

Kromě ikonických plavek se tak v českých médiích objevuje ještě ikonický britský tank, ikonický Pierre Cardin, ikonické budovy, ikonické zbraně, ikonická katedrála a další nesmysly. V podstatě každý z těchto nesmyslů ukazuje, že autoři opisovali z originálního textu v angličtině.

S přídavným jménem *atmospheric* je to podobné. Anglický výraz *atmospheric* se používá zejména, když mluvíme o příjemné atmosféře v restauraci, vinárně, baru a podobně, takže česky něco jako **plný atmosféry** nebo **původní**.

Podobně jako v prvním případě také podoba tohoto slova, která je podobná jeho českému ekvivalentu, svádí hodně lidí k překladu „atmosférický“ bez toho aby si to ověřili v slovníku.

Kulinární angličtina také může způsobit hodně problémů. Je to vzhledem k tomu, že anglická kuchyně je od té české odlišná a pro většinu anglických jídel neexistuje český odpovídající ekvivalent. Jak přeložit např. anglické slovo *pudding*, které může mít až 10 různých významů?

Cílem tohoto slovníku je pomoci vám vyvarovat se chyb při překladu některých slov s více významy a slov, která mají podobný český ekvivalent, ale znamenají něco jiného.

Autor

Spisovná angličtina?

Každý jazyk má různé podoby. Tou základní je tzv. spisovný jazyk, tedy forma jazyka, která dodržuje určitá pravidla a která se používá při oficiálních příležitostech a v písemném styku. Pak tady existuje hovorový jazyk, to je jazyk kterým běžně mluvíme s přáteli, na ulici, v obchodě atd. Hovorový jazyk vychází ze spisovného jazyku, jeho pravidla jsou ale volnější a jsou v něm běžné odlišnosti od spisovného jazyka. K dalším variantám jazyka patří slang, dialekt, argot.

Co je spisovná čeština a co ne určuje u nás Ústav pro jazyk český Akademie věd. Ten vydává pravidla českého jazyka, která stanovují co je spisovná čeština. Podobný systém funguje také v případě němčiny, francouzštiny, španělštiny a u většiny dalších jazyků.

To co funguje u většiny jazyků nefunguje v angličtině. Neexistuje žádná oficiální instituce a to ani ve Velké Británii, ani v USA, ani v Austrálii nebo na Novém Zélandu, která by normativně určovala co je v angličtině správné a co ne. Těžko proto můžeme mluvit o nějaké spisovné normě angličtiny.

Výrazem *formal English* – někdy také *standard English* – se označuje podoba jazyka používaná v oficiálním styku mezi lidmi a institucemi. V mnoha případech se tady jedná o psanou formu angličtiny. *Informal English* je zase angličtina, kterou lidé běžně mluví mezi sebou. My budeme používat výrazy **standardní angličtina** (*formal English*) a **hovorová angličtina** (*informal English*).

V slovníku najdete jak výrazy standardní angličtiny, tak i hovorovou angličtinu s vysvětlením jejich použití.

Angličtina se vyvíjí velice spontánně bez zásahu odborníků – jazykovědců. Ti její vývoj pouze mapují a popisují a to ve formě gramatik a slovníků. Tím nejrozsáhlejším a směrodatným pro tvorbu ostatních slovníků je *Oxford English Dictionary*, který je nejrozsáhlejším slovníkem na světě. Podle odhadu¹ internetových stránek *Global Language Monitor* dosáhl počet slov v angličtině k 1. lednu 2012 počtu 1 013 913. Miliontým slovem v anglickém jazyce se 10. června 2009 stalo slovo „Web 2.0“. Denně je angličtina obohacována asi o 15 nových slov. Současné angličtině je věnován *The Oxford Dictionary of English*, který obsahuje asi 355 000 slov.

Variety jazyka

Slang (*slang*) je další podobou jazyka. Jedná se o jazyk určité sociální, zájmové nebo profesní skupiny, který je sice nespisovný ale akceptovatelný. Pokud se jedná o jazyk používaný určitou profesní skupinou mluvíme často o **profesní mluvě**. Heslář tohoto slovníku zahrnuje také některé slangové výrazy a to ty, které se běžně používají.

Další podobou jazyka je **dialekt** nebo **nářečí** (*dialect*). Jedná se o variantu jazyka společnou pro lidi z určité geografické oblasti. Dialekt se považuje za nespisovný jazyk a v tomto slovníku se dialektovými výrazy nebudeme zabývat. Najdete tady pouze upozornění na některé formy dialektických jevů (např. používání zájmena „me“ místo „my“), jehož cílem je vysvětlit vám, že něco takového existuje. To ale neznamená, že byste si tento způsob měli osvojit.

No a nakonec tady máme **argot** (*argot*), tj. jazyk zlodějů, kriminálníků, pašeráků, překupníků drog, narkomanů a další členů společenské spodiny. Cílem argotu je zabránit lidem nepatřícím do této skupiny porozumět o čem se mluví. Argotem se tady zabývat nebudeme.

¹ www.languagemonitor.com/new-words/number-of-words-in-the-english-language-1008879/

Angličtiny nebo Englishes

Co je to za blbost, určitě vás napadne. Jaké angličtiny, když my se učíme angličtinu. Máte pravdu. Vy se sice učíte angličtinu, ale všichni, kdo mluví angličtinou jako svým mateřským jazykem rozeznávají angličtiny, řečeno anglicky **Englishes**. Co to je?

Slovem *Englishes* se označují jednotlivé verze angličtiny podle toho kde se používají. Může se jednat o regionální verze angličtiny (americká angličtina, skotská angličtina, indická angličtina) nebo angličtina určitých společenských tříd. V tomto slovníku najdete slovní zásobu britské a americké angličtiny.

Několik slov k vulgarismům.

V slovníku se setkáte také s vulgarismy. Je dobré je znát, ale raději je nepoužívejte. Proč? Protože český překlad slova sice můžete znát, dokážete ho i vyslovit, ale nemáte cit pro jazyk, nevíte, kdy se hodí to slovo nebo výraz použít a kdy ne. Představte si cizince žijícího u nás, který mluví špatnou češtinou a začnou z něj padat hrubé nadávky. Ohromí vás svými jazykovými znalostmi? Těžko. Spíš bych řekl, že je tady určitá šance, že vás urazí. Bohužel hodně našich mladíků, kteří se učí angličtinu a naučí se i nějaké ty nadávky, je začnou hned používat v praxi. Myslí si, že cizince ohromí svou jazykovou výbavou. Opak je pravdou. Nemají cit pro jazyk a zcela se znemožní. Je celkem možné, že cizinec si je zařadí mezi spodinu, i když to asi pravdou není.

Co je to cit pro jazyk si vysvětlíme na jednom příkladu. Není tajemstvím, že hodně –náctiletých používá pro označení otce slovo fotr. Když mluví mezi sebou samozřejmě. Neslyšel jsem o tom, že by potomek, který chce po tatínkovi nějaké peníze mu řekl: Fotře, můžeš mi dát kilo. Cítí, že by asi nepochodil. Zvolí tedy jiné slovo. Asi to bude tati nebo otče. Mezi kamarády mluví sice o fotrovi, doma ale o tátovi. Mluví svým mateřským jazykem, má cit pro tento jazyk a ví, co kdy použít. Také jsem neslyšel, že by nějaký mladík ve škole, když má říci něco o své rodině řekl: Můj fotr je řidič. Spíše použije neutrální výraz Můj otec.

Slyšel jsem ale jak jeden vietnamský kluk při představování své rodiny řekl ve škole: Můj fotr má restauraci. Čeština nebyla jeho mateřským jazykem a scházel mu právě ten cit pro jazyk Neuvědomil si, že slovo fotr může použít mezi svými kamarády, ve škole se to ale moc nehodí.

A s nadávkami je to přesně tak. Je dobré je znát, ale raději nepoužívat. Když už, tak pouze v kritické situaci.

Jak tento slovník používat

Problematická slova a výrazy jsou řazeny abecedně. U víceslovných výrazů hledejte podle podstatného jména nebo slovesa, pokud tam nejsou, podle přídavného jména, příslovce nebo předložky. Kromě vysvětlení obsahuje většina slov hesláře také příklady. Nejdříve jsou zařazené jednoduché věty a výrazy, pak najdete příklady z anglických významových slovníků. Tyto příklady jsou určeny těm, kteří s angličtinou začínají. Pro pokročilejší uvádíme příklady z anglického a amerického tisku, knih, různých webových stránek, televize a filmů. Vyhledávat jednotlivá hesla můžete také pomocí obsahu, který najdete na konci knihy.

Ukázky, které pochází z titulků jednotlivých článků nebyly upravovány a jednotlivá slova jsou proto psána s velkými písmeny.

Zkratky užívané ve slovníku

CDO – Cambridge Dictionaries

LDCE – Longman Dictionary of Contemporary English

OALD – Oxford Advanced Learner's Dictionary

OED – Oxford English Dictionary

- **2-ish, 3-ish, 4-ish**
kolem druhé, třetí, čtvrté

Hovorová angličtina. Když k hodině přidáte koncovku *-ish* znamená to to samé co výraz *at about*. Takže *2-ish*, psáno také *2ish*, *twoish* nebo *two-ish* znamená *at about two*, česky **kolem druhé**. Tento způsob sdělení času je hovorový, v psané angličtině se prakticky nevyskytuje a koncovku můžete přidat k jakémukoli hodině. Pravdou je, že s koncovkou *-ish* se setkáte u některých hodin častěji, u jiných jsou zase zřidkavé. K těm častějším výrazům patří: *twoish*, *sixish*, *eightish*, *twelvish*.

Příklady

- *Let's meet around 9-ish.*
- *See you about 5-ish.*
- *The train gets in eightish.*

- **3D**
trojdimenzionální

Zkratka anglického výrazu *three-dimensional* (**trojdimenzionální**). Označení trojdimenzionálního prostoru/filmu/grafiky apod.

- **3G**
internet třetí generace

Zkratka anglického výrazu *third generation*, používaná pro označení vysokorychlostního internetu třetí generace.

- **4G**
internet čtvrté generace

Zkratka anglického výrazu *fourth generation*, používaná pro označení vysokorychlostního mobilního internetu čtvrté generace.

- **4x4**
pohon všech kol

Čti *four by four*, označení pro automobily s pohonem na všechna kola.

- **4WD**
pohon všech kol

Zkratka výrazu *four-wheel drive* tj. s pohonem na všechna kola, se používá pro označení automobilů.

- **6/6 vision**
normální ostrost zraku

Převod anglického výrazu *20/20 vision* na metrickou soustavu. Viz **20/20 vision**.

- **9/11**
teroristický útok z 11. září

Označení teroristického útoku na New York podle dne, kdy k němu došlo.

Příklady

- *The 9/11 Memorial is open daily and is not affected by the government shutdown. – 911memorial.org*
- *...the fall out over the role of Saudi hijackers in the 9/11 bombings. – The Telegraph, 23. 10. 2013*

- **20/20 vision**
normální ostrost zraku

Kontrola ostrosti zraku se v zemích, které nepoužívají metrickou soustavu, se provádí ze vzdálenosti 20 stop, což odpovídá 6 metrům.

- **24/7**
otevřeno nonstop po celý týden

Zkratka používaná zejména v oblasti služeb.

Příklady

- *You'll be entertained **twenty four seven**. – Al Jazeera English, Stream, 11. 8. 2013*

- **24/7/365**
nonstop po celý rok

Zkratka používaná zejména v oblasti služeb.

- **a** [výslovnost ei]
neurčitý člen

Neurčitý člen, jak jistě víte z hodin angličtiny, se vyslovuje [ə]. Pokud budete pozorně poslouchat rodilé mluvčí, určitě si všimnete, že někteří neurčitý člen vyslovují [ei]. Tato výslovnost se považuje také za akceptabilní, je ale spíše ojedinělá a některým rodilým mluvčím zní afektovaně. Někteří Angličané a Američané tuto výslovnost používají, když chtějí **zdůraznit následující podstatné jméno**. Neurčitý člen vyslovovaný [ei] se používá také, když chceme říci **nějaký**: *a Mrs Brown called (nějaký pan Brown telefonoval)*. Je sice dobré vědět, že „a“ se může vyslovit [ə] nebo [ei], ale používat to zrovna nemusíte. Zejména pokud vaše angličtina není na úrovni rodilých mluvčích. Závěrem snad pouze názor amerického spisovatele a moderátora Charlese H. Elstera, který ve své **Velké knize strašné výslovnosti** napsal: „V jednoduchých větech, tam kde nedáváme důraz, „ei“ není ani špatné ani dobré, je prostě zbytečné. A jak zdůraznil Evans, zní obvykle afektovaně.“²

- **A-level exam** [ei levəl]
nepřeložitelné

Označení zkoušky, kterou britští studenti ukončují střední školu. Jedná o zkoušku odpovídající české maturitě. Hovorově se mluví o *A-levels*.

Příklady

- *Sarah got two **As** and one **B**, but missed out on a place to study medicine.* – BBC, 15. 8. 2013
- *However, that so few students take a*

language at A-level is disappointing and although Spanish continues to show growth, the overall trend remains downwards. – BBC, 15. 8. 2013

- **alone** [ə'ləun]
sám

Alone znamená **sám**, bez přítomnosti nebo pomoci ostatních lidí. Neplést se slovem *lonely*, které zase znamená **osamělý**. Viz také **lonely**.

- **ace** [eis]
1 eso 2 skvělý

Slovo *ace* může být jednak podstatným jménem a to ve významu **eso**. A to eso v kartách nebo někdo kdo vyniká v nějakém oboru. Slovo *ace* může být také přídavné jméno **vynikající**: *He's an ace tennis player.*

Příklady

- *football/skiing/hockey ace*
- *I am ace at playing chess.*
- *The party was ace.* – Longman
- *How ace is this!!!!* – Guardian (blog), 14. 11. 2013

- **across** [ə'kros]
přes, naproti

• *I live across the street* znamená **Bydlím přes ulici**.

- **actually** [æktčueli]
skutečně, vlastně, doopravdy

Actually nepřekládáme do češtiny aktuálně, momentálně, ale **doopravdy, vlastně**.

- **affirmative action**
[ə'fə:mətiv ækšn]
pozitivní diskriminace

Preferenční přístup k představitelům určité etnické menšiny se v americké angličtině nazývá *affirmative action* (**pozitivní jednání**). V britské angličtině se tolik nemluví a používá se

² Elster, Charles Harrington: *The Big Book of Beastly Mispronunciations: The Complete Opinionated Guide*, Houghton Mifflin Company, New York 1999

výraz *positive discrimination* (**pozitivní diskriminace**).

Příklady

- **Positive discrimination** is regarded as the preferential treatment of members of a minority group over a majority group, either by sex, race, age, marital status or sex orientation. – ask.com

- **after-party** [a:ftə 'parti]
afterparty

Psáno také *afterparty*. Party odehrávající se po nějakém koncertu, filmu, představení apod. V češtině se setkáme s anglickým výrazem nebo s opisem např.: premiéra filmu s následující party.

Příklady

- An **after-party** is a party that is held after a musical or theatric performance or after some other event, such as a wedding or a school dance. – Wikipedia

- **ain't, aint** [eint]
nepřeložitelný výraz

Americká nespisovná angličtina. Zkrácená nespisovná forma záporu *am not, is not, are not, have not, has not*.

Příklady

- I **ain't got** no money. – OALD
- Things **ain't** what they used to be. – OALD
- I **aint** going. – Urban Dictionary

- **ale** [eil]
ale

Druh anglického piva. Ale je tradiční britské pivo, většinou tmavé barvy s obsahem alkoholu kolem 3,5 %. Původně bylo ale silnější, některé pivovary ho dodnes vaří silné a tak může obsahovat až 7 % alkoholu.

MANCHESTER STAR ALE

Foto@Wikimedia Commons, author: Drmies

- **amazeballs** [ə 'meizbo:lz]
1 hustý 2 paráda

Hovorová angličtina. Používáme, když chceme něco kladně ohodnotit. Právě módní slovo *amazeballs* je odvozeno od přídavného jména *amazing* (**úžasný**) a významem odpovídá českému výrazu **To je hustý** nebo **To je paráda**. Začalo se používat na společenských sítích a je otázkou jestli přežije generaci, která ho uvedla do života.

- **anchor, anchorperson**
[æŋkə, æŋkəpəsn]
moderátor

Americká angličtina. Primární význam slova *anchor* je kotva. V tomto případě se ale jedná o krátkou verzi slova *anchorman/anchorwoman*, což je označení **moderátora televizní stanice**. V britské angličtině to je *presenter*. Nezkrácený výraz zní *anchorperson, anchorman* nebo *anchorwoman*.

Příklady

• A **morning show anchor** at an NBC affiliate in Illinois had some important breaking news for his girlfriend last week. – today.com, 10. 12. 2012

- **apartment** [ə'pa:tmənt]
1 byt 2 dovolenkový
apartmán

Slovo *apartment* neznamená, jak to na první pohled vypadá, hotelový apartmán, ale v americké angličtině se používá pro označení **bytu**. V britské angličtině používáme slovo *flat*. Hotelový apartmán se řekne *suite* [swi:t]. *Apartment* se používá také jako označení **dovolenkového apartmánu**.

Příklady

- **self-catering holiday apartments** – OALD
- *If you're looking for a home away from home, why not stay in a **self-catering apartment**?* – visitbritain.com
- *Book **holiday apartments** worldwide on Wimdu.* – wimdu.com

- **apple pie** [æpl pai]
jablečný koláč

Kulatý jablečný koláč, který se podává studený nebo teplý, někdy také se šlehačkou nebo zmrzlinou nahoře. Patří ke klasickým dezertům anglické kuchyně, který byl znám již v době spisovatele Geoffrey Chaucera v 14. století.

Příklady

- *a slice of **apple pie***
- *Obviously **apple pie** is one of the all-time classic desserts.* – jamieshomecooking skills.com
- *Discover delicious and easy to prepare **apple pie** recipes from the expert chefs at Food Network.* – foodnetwork.com

APPLE PIE

Foto©Wikimedia Commons

- **apps** [æps]
aplikace

Zkratka slova aplikace. Malé programky, které si nainstalujete do počítače nebo telefonu, které rozšiřují jeho vlastnosti a možnosti. Rozšířily se zejména s příchodem telefonů řady iPhone od firmy Apple. V telefonech umožňují např. hraní her, nakupování, vyhledávání ideální trasy, překládají cizí jazyky apod.

- **arcade** [a:'keid]
pasáž

Slovo *arcade* se většinou používá jako označení moderních obchodních pasáží nebo pasáží s počítačovými hrami (*amusement arcades*), jak je asi znáte z dovolenkových destinací. Odvozeným slovem je *arcade games*, tj. počítačové hry nacházející se v těchto pasážích.

Příklady

- *He likes playing in the **arcades**.*
- ***Amusement arcades** like this one feature virtual entertainment.* – British Council Learn English, film *Seaside Entertainment*
- *Young people seem to enjoy **arcade games**.* – British Council Learn English, film *Seaside Entertainment*

- **asap** [eieseɪ pi:]
co možna nejdříve

Jedná se o zkratku tvořenou iniciálami výrazu *as soon as possible*, v překladu **co možná nejdříve**. Většinou se používá v mailech nebo textovkách, dá se slyšet ale také v mluvené angličtině.

Příklady

• *Lilian, it's me, listen. I know you wanna hear this eiesejpí.* – *The Archers*, 27. 2. 2013

- **as of** [əzəv]
k nějakému datu

As of today znamená **k dnešnímu dni**, *as of 1. March* zase k 1. březnu.

- **asbo, ASBO** [æzbou]
nařízení o protispolečenském chování

Podstatné jméno, britská angličtina. Zkratka výrazu *anti-social behaviour order* (**nařízení o protispolečenském chování**). Jedná se o britské nařízení pro boj s opilci a dalšími rušiteli veřejného pořádku. Pod zkratkou *basbo* (*baby asbo*) se schovává podobné nařízení pro děti a mladistvé.

- **atmospheric** [ætməs'ferik]
plný atmosféry, s atmosférou

Přídavné jméno, které většina lidí automaticky přeloží českým slovem atmosférický tj. týkající se atmosféry. Ani je nenapadne ověřit si to v slovníku. Ve většině také nic jiného nenajdou. Přídavné jméno stejného významu v češtině nemáme, musíme proto použít nějaký opis. Anglický výraz *atmospheric* se používá zejména, když mluvíme o příjemné atmosféře v restauraci, vinárně, baru a podobně, takže česky něco jako **plný atmosféry** nebo **původní**. Možná bychom v překladu mohli doplnit nějakým přídavným jménem: původní, romantický, středověký, plný atmosféry 60. let, se

středomořskou atmosférou apod. Český tisk a internet je bohužel plný nesprávných překladů jako atmosférický hotel, atmosférická restaurace, atmosférická hudba apod.

Atmosférický nebo plný atmosféry?

Atmospheric music tedy není hudba přicházející z atmosféry, ale **příjemná, pohodová hudba** a podobně *atmospheric bar* se nevznášá v atmosféře, ale je pouze **nabitý bezva atmosférou**. A jak vypadají špatné překlady? Stránka *booking.com* informuje, že „Atmosférický Hotel Dagmar je umístěn v renovované budově ze 16. století naproti katedrále Ribe.“ A tak zase vypadá čeština, když si provozovatel stránek nezaplatí překladatele, ale spolehně se na softwarový překlad: „Hotel má atmosférický vzduch-stabilizuje restaurace, velký zelený park a terasu připojen do restaurace...“ Jedna se o překlad anglické věty *The hotel has an atmospheric air-conditioned restaurant, a big green park and terrace connected to the restaurant...* ze stránek *hostelworld.com*. Na Facebooku zase najdete sdělení, že (kapela) „Vyzj - atmosférický folk metal z valašských hvozdu je na Facebooku.“ K dalším atmosférickým perlám patří např.

„Atmosférický průlet silnicemi a tunely Tokia vás doslova zhyponotizuje!“

„Atmosférický hotel přímo v lázních Karlova Studánka.“

- **awesome** [o:səm]
děsivý, úžasný

Primární význam slova je děsivý. *That's awesome* je poslední dobou také velice oblíbený výraz, který znamená něco jako **To je paráda, To je super**. Používá se zejména v americké angličtině. Začněte ho používat a budete in ☺.

Příklady

- *Their last concert was really **awesome**.* –

Longman

- *I just bought this **awesome new CD!*** – OALD
- *Wow! That's **totally awesome!*** – OALD

- **baby boom generation**
[beibi bu:m dženə'reiʃn]
nepřeložitelné

Označení pro poválečnou generaci, která se narodila přibližně v období od roku 1945–60, tedy v období zvýšené porodnosti, ke které došlo po druhé světové válce. Příslušníci této generace jsou *baby boomers*. Viz také

Generation X, Generation Y

Příklady

- The **baby-boomers** sat around and smoked pot... – *The Guardian*, 15. 2. 2013
- ...**baby-boomer generation** is the first of a new wave of Britons who will overwhelmingly reject early retirement and continue working... – *The Guardian*, 4. 1. 2013

- **Babygro** [beibigrəu]
dupačky

Dětské oblečení pokrývající horní část těla a nohy. Neutrální označení je *infant bodysuit*. V hovorové britské angličtině se používá výraz *Babygro*, v americké zase *Onesies*. Obě slova jsou obchodní značky, které se používají také jako obecné označení výrobku.

- **babysit** [beibisit]
hlídat děti

Babysitter je výraz celkem známý, sloveso *babysit* už o něco méně. Může se vám hodit pro vyjádření české věty **Neměla jsem nikoho na hlídání**: *There was no one to babysit my children.*

Příklady

- I can't come tonight. I'm **babysitting** for Roy. – *The Archers*

- **back issues** [bæk
išu:s/isju:s]
stará čísla

Neprodaná, stará čísla časopisů, která se často doprodávají za nižší cenu.

- **baddy, baddie** [bædi]
záporák

Podstatné jméno, které se většinou používá v množném čísle (*baddies*), když se mluví o postavách z románů a filmů. Viz také **goody**.

Příklady

- *It's sometimes difficult to tell who are the **goodies** and who are the **baddies** (o filmu, knize).* – OALD

- **bagel** [beigl]
1 preclík 2 kanár

Sloveso, tenisový slang. Vítězství v setu výsledkem 6:0. Používá se většinou v trpném rodu, přičemž přičestí je v britské angličtině *bagelled*, v americké pouze s jedním „l“ jako *bageled*: *to be/get bagelled*. Dostal jsem kanára se tak anglicky řekně *I was bagelled*. Prohrát zápas poměrem 6:0, 6:0 se řekne *He was double-bagelled*. Výraz je odvozen od amerického preclíku, který má kruhový tvar a nazývá se *bagel*. Preclík je tak primární význam slova.

Příklady

- ***Serena 'bagelled'** for first time in five years in Madrid win.* – *Yahoo Sport*
- *There was evidence of his sublime form in the quarter-finals on Friday when **he double-bagelled** Mischa Zverev...* – *The Guardian*, 16. 6. 2013

- **baked ziti** [beikd ziti]
zapékané těstoviny

Těstoviny, které se nazývají *ziti* (trochu delší *pene*), s kousky klobásy a ochucené bylinkami posypané sýrem a zapečené. Jednoduchý pokrm, který se v USA jí zejména přes týden.

BAKED ZITI

Foto©Wikimedia Commons, author: Ramon F. Velasquez

- **bangers and mash** [bæŋəz ən mæʃ]
klobásy s bramborovou kaší

Bangers and mash je klasickým jednoduchým britským jídlem, které v hospodě patří k těm levnějším. Jedná se o smaženou klobásu s bramborovou kaší. Protože klobása při smažení často praskne dostalo se jídlu názvu *bangers* (*bang* znamená prask).

BANGERS AND MASH

Foto©Wikimedia Commons, author: avlxyz

Příklady

- ***Bangers and mash***, also known as *sausages and mash*, is a traditional British dish made of *mashed potatoes and sausages*... – Wikipedia
- ...our Kate is just a normal gal who served ***bangers and mash*** at her first wedding,... – The Guardian

- **barbecue** [baːbɪkjʊː]
1 grilovat 2 grilování 3 grilovací rošt

Barbecue, zkráceně nebo hovorově *barbie* je **grilování** nebo **grilovat**, v psané formě se používá zkratka *BBQ*. Kromě toho je to **rošt na grilování**.

Příklady

- Let's ***have a barbecue***.
- ***We're having a barbecue*** on Saturday.
- We ***had a barbecue*** on the beach. – Longman
- I put another steak ***on the barbecue***. – OALD
- Yeah - let's go back and ***have a BBQ*** back at the campsite. – British Council Learn English, film *Bestival II*.

- **battered fish** [bætəd fɪʃ]
ryba smažená v těstíčku

Obecné označení pro ryby prodávané jako *fish and chips*.

BEER-BATTERED FISH

Foto©Wikimedia Commons, author: Ewan Munro

- **bear** [beə]
mít trpělivost
s někým/něčím

Frázové sloveso, které znamená vydržet/mít s někým trpělivost: *Can you bear with me a moment?*

Příklady

- ***If you will bear with me a little longer*** (jestli se mnou ještě chvíli vydržíš), I'll answer your question. – OALD

• Moss: *Jen, can you bear with me one moment? I've got someone trying to get through in the other line.* – filmová série *IT Crowd*, česky *Ajťáci*

- **beaut** [bju:t]
paráda, skvěle, nádhera

Hovorový výraz americké a australské angličtiny, používáme, když mluvíme o nějaké věci nebo člověku.

- **Bedfordshire clanger**
[bedfədʃə klæŋə]
nepřeložitelné

Specialita z hrabství Bedfordshire ve tvaru štrůdlu s pikantní masovou náplní v jedné polovině a ovocnou náplní v druhé polovině nebo čtvrtině. Jídlo tak současně slouží jako hlavní chod a dezert. Jídlo si sebou brali sedláci jako oběd, když šli pracovat na pole.

- **bedtime story** [bedtaɪm stɔːri]
pohádka před spaním

Zatímco my vyprávíme dětem před spaním **pohádku**, anglicky mluvící rodiče vypráví *bedtime story*, ne *fairy tale*. *Fairy tale* nebo *fairy story* znamená sice také pohádku, ale používá se spíše v obecném slova smyslu, když mluvíme o pohádce jako literárním žánru nebo o čtení pohádek.

Příklady

• *They were once only required to push a pram and read a bedtime story to the children in their charge...* – *The Telegraph*

- **beef** [bi:f]
1 hovězí 2 stížnosti,
neshody

Slovo *beef* ve významu **hovězí** asi znáte, kromě toho ale *beef* v hovorové angličtině znamená podstatné jméno **stížnosti**, **neshody** a sloveso **stěžovat si**, **mít neshody** s někým. *Have a beef about* znamená stěžovat si na

něco a *have a beef with* je zase mít neshody s někým ohledně něčeho. Takže, když vám někdo řekne *I had a beef with my wife* neznamená to, že si s manželkou pochutnával na hovězím, ale že se s ní pohádal.

Příklady

- *OK, so what's the beef this time?* – Longman
- *What's his latest beef?* – OALD

- **beef and oyster pie** [bi:f ənd oɪstə paɪ]
páj s hovězím a ušticemi

Jedna z typických viktoriánských specialit nazývaná také *steak and oyster beef*.

Příklady

- *Beef and oyster pies and puddings had been a classic Victorian dish.* – *The Independent*, 18. 9. 2010

- **beef stew with dumplings**
[bi:f stju: wið damplɪŋz]
dušené hovězí s knedlíky

Dušené hověží maso nakrájené na kousky dušené s kořenovou zeleninou a knedlíky, které se napůl ponořené dusí s masem. Tradiční britská zimní specialita.

- **beef Wellington** [bi:f welɪŋtən]
hovězí Wellington

Pečená hovězí svíčková obalená v paštice z kachních jater a listovem těstu.

Příklady

- *A classic beef Wellington is guaranteed to impress and is decadent enough to serve as an alternative to the traditional Christmas turkey.* – BBC Food
- *Beef Wellington is a preparation of filet steak coated with pâté (often pâté de foie gras) and duxelles, which is then wrapped in puff pastry and baked.* – Wikipedia

BEEF WELLINGTON

Foto©Wikimedia Commons, author: Parkerman and Christie

- **belly** [beli]
břicho

Se slovem *belly* se setkáte ve spojení *beer belly*, což je pivní břicho nebo *belly dancer* (břišní tanečnice). Další výraz pro pivní břicho je *beer gut*. Slovo *stomach* (**žaludek**) se používá, když mluvíme o vnitřní části těla.

Příklady

• The “**beer belly**” is a myth as there is no scientific evidence to suggest that the beverage causes weight gain, a new report has claimed. – The Telegraph, 12. 2. 2013

- **belt** [belt]
1 pásek 2 pás, zóna

Primární význam slova *belt* je **pásek/řemen**. V americké angličtině se používá také jako **označení pásem/zón**, které mají něco společného: *Snow Belt*, *Grain Belt*, *Rice Belt*, *Cotton Belt*, *Rust Belt*. Viz také **Snow Belt**, **Grain Belt**, **Rice Belt**, **Cotton Belt**, **Rust Belt**.

- **berk** [bæ:k]
idiot

Hovorový, trochu staromódní výraz používaný v britské angličtině.

Příklady

• I felt a right **berk**! – OALD
• Moss: You mean 999.
Roy: I mean 911!

Moss: That's the American one, **you berk**. – film IT Crowd, česky Ajťáci

- **bet/you bet** [bet]
na to vem jed, to si piš

Hovorově. Používáme, když chceme vyjádřit souhlas s nějakým návrhem nebo místo slova *yes*, když někdo uhodl, jak se např. cítíme: *Are you happy? You bet!*

Příklady

• *Going to the disco tonight?*
You bet!

- **between jobs** [bitvi:n džobz]
nezaměstnaný

I am between jobs neznamená nic víc a nic míň, než **Jsem bez práce**. Zní to ale trochu lépe.

- **Big Apple** [big æpl]
Velké jablko

Přezdívka New Yorku, český překlad se používá zřídka.

Příklady

• The New York borough of Brooklyn has become a hub for the **Big Apple's** cutting-edge crowd... – BBC

- **bill** [bil]
1 účet 2 bankovka

V britské angličtině účet v restauraci, v americké angličtině bankovka nebo návrh zákona.

- **billion** [biljən]
miliarda

Anglické slovo *billion* přímo svádí, aby bylo přeloženo českým slovem **bilion**, což je chyba. Anglický *billion* je „pouze“ jedna česká **miliarda** tj. tisíc milionů, které vypadají takhle: 1 000 000 000. Český **bilion** je v angličtině *trillion* tj. milion milionů, které vypadají takhle: 1 000 000 000 000.

- **binge drinking** [bindʒ drinkɪŋ]
zpíjení se do bezvědomí

Oblíbený „sport“ britských mladíků – najdou se také holky – spočívající ve vypití velkého množství alkoholu za co možná nejkratší dobu. Jak to končí, si domyslete sami. Výraz najdete minimálně jednou týdně na titulních stránkách britského bulváru. Proč mladí Britové rádi chlastají do němoty? Tak o tom spekulují sociologové již několik let.

Příklady

- *When people drink a lot and get very drunk and very quickly, this is called **binge drinking**.*
***Binge drinking** is increasing in young people. – British Council Learn English, film The English Pub*

- **bipartisan** [GB baɪpɑːtiˈzæn, USA baɪˈpɑːrtɪzn]
stranický

Politický termín. V USA, kde jsou pouze dvě hlavní politické strany, se tento výraz používá, když se mluví např. o společném rozhodnutí, postupu, návrhu zákona obou stran tj. demokratů a republikánů. Předpona bi- naznačuje, že se jedná o dvě strany, proto použití slova pro naše podmínky není vhodné. Výraz se ale používá také v britské angličtině, i když tam existují tři hlavní strany, jako označení např. pro návrhy zákona, s kterým souhlasí všechny strany. Viz také heslo **non-partisan, partisan**.

Příklady

- ***bipartisan policy***
- *The most prominent feature of the proposed immigration bill introduced by a **bipartisan group** of senators last month... – The New York Times*
- *They are urging GOP governors to retreat from a rare **bipartisan initiative** that President Obama supports. – The Washington Post*

- ***Bipartisan proposal** to keep student loan rates low faces uncertain prospects as Reid objects. – The Washington Post*

- **biro** [bairəu]
kuličkové pero, propiska

V roce 1931 vynalezl Maďar László Bíró kuličkové pero. Jeho jméno se používá jako generické označení **propisky** nejenom ve Velké Británii, ale také v Irsku, Austrálii a na Novém Zélandu. Setkáte se také se psaním *Biro*, podle OALD se píše *biro*. V USA se tento výraz nepoužívá, používá se tam pouze slovo *pen*.

- **bitcoin** [bitkoin]
bitcoin

Virtuální měna používaná pro platby online.

Příklady

- *The value of virtual currency **Bitcoin** surged to over \$600 (£372), ahead of a US Senate committee hearing. – BBC News, 18. 11. 2013*

- **bitter** [bitə]
bitter

Druh anglického piva. *Bitter* je většinou světlé pivo s obsahem alkoholu 3,5–7 % podávané na náš vkus málo chlazené a s minimem pěny.

- **black peas** [blæk piːs]
nepřeložitelné

Hrách vařený pomalu až vznikne kašovitý pokrm. Jídlo oblíbené v hrabství Lancashire, kde se podává 5. listopadu na svátek *Bonfire Night*.

- **black pudding** [blæk pudɪŋ]
druh klobásy připomínající jelito

Druh klobásy, jejíž základem je vařená krev, která připomíná naše jelito.

BLACK PUDDING

Foto©Wikimedia Commons

Příklady

• *Stevie Parle's soda bread with rich **black pudding**, eggs and spinach, an alternative cooked breakfast - with a kick. – The Telegraph*

- **black swan** [GB blæk swon, USA blæk swa:n]
blesk z čistého nebe

V doslovném překladu **černá labuť**, o kterých si většina lidí myslí, že neexistují. Ony ale existují a žijí v Austrálii. Jejich objev byl neočekávanou událostí. Dnes se výraz *black swan* používá pro označení neočekávané události s nedozírnými následky. Psáno také *Black Swan*.

Příklady

• *September 11, 2001 is a classic example of a **Black Swan**. – The Christian Science Monitor*

• *The phrase “**Black Swan**” was coined in the book of the same name by author Nassim Taleb to describe an event that is hugely important and influential that was not anticipated but yet in retrospect could have been. – The Christian Science Monitor*

• *Of course, there have been many other **Black Swans** in recent history: the Pearl Harbor attacks, the unveiling of the atomic bomb, the launch of Sputnik, JFK's assassination, and so on. Each was shocking, and changed the course of history. – The Christian Science Monitor*

- **black tourism** [blæk tuərizəm]
temná turistika

Návštěva míst spojených s nějakou tragédií/neštěstím, dalším podobným výrazem je *grief tourism* a *dark tourism*. Klasickým příkladem je např. návštěva místa, kde v Paříži zemřela princezna Diana nebo návštěva koncentračních táborů. Více na stránce www.dark-tourism.org.uk a www.grief-tourism.com.

- **bloody** [bladi]
1 podělaný, zasraný, zatracený 2 krvavý

Vulgarismus, britská angličtina. Používá se zejména pro zesílení významu podstatného jména, které za ním následuje: *Bloody hell*. Primární význam slova je **krvavý, zakrvácený**.

Příklady

• *Don't be such a **bloody fool**. – OALD*

- **bloody hell** [bladi hel]
sakryš, zatraceně

Hovorová britská, australská a novozélandská angličtina. Jemně vulgární výraz, kterým vyjadřujeme zlost, překvapení, znechucení.

Příklady

• *What the **bloody hell** are you doing here? – Wiktionary*

• ***Bloody hell**, why did you drive drunk and crash the car? – Urban Dictionary*

• ***Bloody Hell**, it's freezing outside. – Urban Dictionary*

- **blue chip, blue-chip** [blu: čip]
nejvyšší kvality, spolehlivý

Blue chip jako podstatné jméno je výraz z oblasti finančnictví, kterým se označují velké a známé společnosti, do jejichž akcií má smysl investovat na burze. Jako přídavné jméno se píše *blue-chip* a používá se v složených

výrazech jako *blue-chip company*, *blue-chip shares*.

Příklady

• Here are 10 stocks of blue chip companies that are over a century old and have proven their worth through all economic cycles... – Forbes

- **blueprint** [blu:print]
1 plán, projekt 2 modrotisk

Blueprint znamená také **modrotisk**, dnes se ale spíše setkáte s tímto slovem ve smyslu **plán, projekt**.

Příklad

• The **new blueprint** to be unveiled this year is supposed to... – The New York Times

- **blockbuster** [blokbastə]
trhák, bomba, senzace

Používá se pro označení produktů (filmy, knihy, CD, DVD), které se na trhu dobře prodávají. Opakem trháku je propadák, angl. *flop*.

Příklady

• It wasn't a **blockbuster**, but there was clearly a demand (*blockbuster* je tady víno). – Wine Spectator

- **bloke** [bləuk]
chlapík

Hovorový výraz v britské angličtině pro muže, který podle Cambridge Dictionaries Online zdůrazňuje jeho „průměrnost“: *He's an ordinary bloke*. Původ slova neznámý, první použití cca 1823.

Příklady

• Paul 's a really **good bloke** (s pozitivní konotací slova: Paul je skutečně dobrý chlapík). – Cambridge Dictionaries Online
• He's a **funny bloke** (s trochu negativní konotací: Je to legrační chlápek). – Cambridge Dictionaries Online

• I met this **bloke** in town who told me to stop wasting my time on the internet... (neutrální konotace) – Urban Dictionary

• Well, at least **one bloke** got a job out of this place being shut down. – film the Full Monty, česky *Do naha!*

- **bollocks** [boləks]
1 blbost 2 koule 3 blb

Vulgarismus, který v britské angličtině znamená buď **blbost** nebo **koule**, přesněji mužské koule. V irské angličtině to znamená **idiot, blb, blbec**. Zvolání, kterým vyjadřujeme znechucenost.

Příklady

• That's a load of **bollocks** (blbost), mate! – wiktory.org
• Don't mind him; he's only an owl' **bollocks!** (idiot) – wiktory.org
• Oh **bollocks** I am late for work! (zvolání) – wiktory.org

- **bonkers** [bɒŋkəz]
šílený

Hovorová angličtina. Přídavné jméno, které se ale nepoužívá před podstatným jménem. Uslyšíte ho např. ve výrazu *It's bonkers*, což můžeme přeložit jako **Švihne mi z toho** nebo *He was absolutely bonkers* tj. **Byl šílený**.

Příklady

• I'll go **bonkers** if I have to wait any longer. – OALD
• I'm sorry if this sounds a bit **bonkers**, but... – The Archers, 4. 10. 2013
• Don't be stupid Emma. We can't manage without my car. I can't do my job, you can't get to the job, can't bring George from his carate. **It's bonkers!** – The Archers
• Teachers will no longer have the automatic right to a staff room. That's a **bonkers idea**, says a former teacher. – The Guardian, 9. 4. 2012

- **booze** [bu:z]
chlast, chlastat

Hovorový výraz.

- **Bottoms up!** [botəmz ap]
Do dna!

Používáme při přípitku.

- **break/break the news**
[breik]
provalit se

Idiom. V novinářské angličtině *break the news* znamená přijít s nějakou novou, většinou překvapující informací. Český překlad slovesa je **provalit se, prásknout**.

Příklady

• *There was a public outcry when **the scandal broke**.* – OALD

- **breaking news** [breikin
nju:z]
mimořádné zpravodajství

Breaking news v britské nebo americké televizi je aktualizované zpravodajství o události, která je právě aktuální a která právě hýbe světem. V české televizi se v tomto případě setkáte s výrazem **Mimořádné zpravodajství**. Některá tištěná média používají výraz „**Sledujeme**“.

Příklady

- *Must also have a flexible schedule for **breaking news** situations and other live events* – NBC News
- *Visit NBCNEWS.com for **breaking news**, original journalism and videos.* – NBC News
- *A morning show anchor at an NBC affiliate in Illinois had some important **breaking news** for his girlfriend last week.* – today.com
- *Reuters, the BBC or CNN; channels which have sought to position themselves as the places to tune to during a major **breaking story**.* – Graddol, David: English Next
- *Some bloggers now act as independent journalists, **breaking stories** which are taken*

up by the mainstream media. – Graddol, David: English Next

- **Brexit, Brixit** [brixit]
vystoupení Velké Británie z EU

Označení pro vystoupení Velké Británie z Evropské unie. Slovo se skládá z výrazu *British exit*.

Příklady

- *First **Brexit**, ten break-up.* – New Statesman, 3. 10. 2013
- *For the first time since 1975, when the British people voted by a two-to-one majority to stay in what was then called the European Community (EC), **Brexit** – British exit from the European Union – is a possibility.* – New Statesman, 3. 10. 2013
- *Yet even their opponents rarely ask the crucial questions: how would Britain's political and moral economies fare after Brexit?* – New Statesman, 3. 10. 2013

- **bricks and mortar shop**
[briks ən mo:tə šop]
kamenný obchod

Bricks and mortar shop je to, co my v češtině nazýváme **kamenný obchod**. Výraz se používá, když srovnáváme klasické obchody s internetovými. Slovo je složeno ze slov *brick* (cihla) a *mortar* (malta).

Příklady

• *In many parts of the country now **bricks and mortar** retail is no longer viable.* – The Guardian

- **bro** [brəu]
1 brácha 2 kámoš

V britské hovorové angličtině se jedná o zkratku slova *brother*. V americké angličtině se výraz *bro* používá ve smyslu **kámoš**.